DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v1.81

CZU: 368:339.92(478+4EU)

DEVELOPMENT OF THE INSURANCE MARKET IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN INTEGRATION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

DEZVOLTAREA PIEȚEI ASIGURĂRILOR ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE A REPUBLICII MOLDOVA

CRANGACI Maria, studentă, specialitatea Finanțe
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Email autor : crangaci.maria@ase.md
Telefon: +37369900055

Abstract: *The development of the insurance market in the Republic of Moldova is an essential element in the European integration process, having a significant role in strengthening financial stability and consumer protection.*
The proposed paper analyzes the evolution of the insurance sector in the context of alignment with European Union standards, highlighting the legislative, institutional and operational reforms implemented in recent years.
The study will examine the main directions of amortization with the acquis communautaire, including the transposition of European directives in the field of solvency, corporate governance and insurance protection. The paper will also address persistent market challenges, such as the low level of insurance penetration, the limited degree of financial education and the need to strengthen public trust in specialized institutions. Special emphasis will be placed on the impact of European integration on the competitiveness of insurance companies, the digitalization of services and the diversification of products offered. At the same time, the opportunities generated by approaching the European market will be analyzed, including attracting foreign investments and developing international partnerships.
This research aims to highlight the strategic role of the insurance market in supporting sustainable economic development and the efficient integration of the Republic of Moldova into the European space.
***Key words**: Insurance market, European integration, legislative depreciation, consumer protection, financial stability, digitalization, competitiveness.*
JEL CLASSIFICATION: G22, G23, G52, O16, O19

INTRODUCERE

Dezvoltarea pieței asigurărilor reprezintă un factor esențial pentru stabilitatea și creșterea economică a Republicii Moldova, în special în contextul procesului de integrare europeană. Importanța cercetării derivă din necesitatea alinierii sectorului asigurărilor la standardele Uniunii Europene, ceea ce presupune modernizarea cadrului legislativ, creșterea transparenței și consolidarea protecției consumatorilor. În același timp, piața asigurărilor contribuie la gestionarea riscurilor economice și sociale, susținând dezvoltarea durabilă a economiei naționale.

Obiectivul principal al lucrării constă în analiza evoluției pieței asigurărilor din Republica Moldova în contextul integrării europene, precum și identificarea principalelor provocări și oportunități aferente acestui proces. Totodată, cercetarea urmărește evaluarea impactului reformelor implementate asupra performanței sectorului ți asupra gradului de încredere al populației în produsele de asigurare.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Analiza surselor bibliografice relevă faptul că dezvoltarea pieței asigurărilor este strâns legată de nivelul de dexvoltare economică, cadrul instituțional și gradul de educației financiară a populației. Studiile de specialitate evidențiază importanța amortizării legislației naționale cu directivele europene, în special în domeniul solvabilității, guvernanței corporativeși protecției asiguraților. De asemenea, literatura subliniază rolul digitalizării și al inovării în creșterea accesibilității serviciilor de asigurare și în sporirea competitivității companiilor din domeniu.

Metodologia cercetării se bazează pe analiza comparativă, metoda statistică și analiza documentară a actelor normative și a rapoartelor oficiale. Au fost utilizate date privind evoluția pieței asigurărilor, indicatorii de performanță și nivelul de penetrare a asigurărilor, în vederea identificării tendințelor și a principalelor disfuncționalități. De asemenea, a fost realizată o analiză a cadrului legislativ în raport cu cerințele Uniunii Europene.

Rezultatele obținute indică faptul că, deși s-au înregistrat progrese semnificative în alinierea la standardele europene, piața asigurărilor din Republica Moldova se confruntă în continuare cu provocări precum nivelul redus de dezvoltare, încrederea scăzută a consumatorilor și diversificarea limitată a produselor. Cu toate acestea, integrarea europeană oferă oportunități importante pentru modernizarea sectorului, atragerea investitorilor și creșterea competitivității pe termen lung.

Tabelul 1. Date statistice generale privind evoluția sectorului asigurărilor ultimii 3 ani.

Anul	**Primele bute subscrise, lei**		**Despăgubiri achitate, lei**	
	Total	**Inclusiv asigurari viață**	**Total**	**Inclusiv asigurari viață**
2025	2.935.946.601	107.567.776	1.006.638.945	54.083.768
2024	3.143.908.473	107.693.854	1.224.049.588	54.360.809
2023	2.935.946.601	107.567.776	1.006.638.945	54.083.768

Sursa: Elaborat de autor în baza informației de pe pagina oficială BNM
mailto:https://www.bnm.md/ro/content/date-statistice-generale-privind-sectorul-asigurari-asigurarile-rca-si-carte-verde-0

În **Tabelul 1** am reflectat evoluția sectorului asigurărilor din ultimii 3 ani, conform datelor statistice furnizate de Banca Națională a Moldovei , sectorul asigurărilor a înregistrat o dinamică variabilă . Indicatorul principal , **primele brute subscrise**, a atins valoarea maximă în anul 2024, depășind suma de 3,14 mld lei. În anii **2023** și **2025,** volumul încasărilor a fost identic, situîndu-se la nivelul de 2,93 mld lei, ceea ce sugerează o revenire la paramentri anteriori dupa un an de creștere accelerată. În ceea ce privește asigurările de viață, acestea reprezintă o componentă constantă, dar de dimensiuni reduse în raport cu restul pieței. Această stabilitate indică o cerere constantă din partea consumatorilor pentru acest tip de protecției financiară.

Despagubirile achitate, în anul **2024** a reprezentat perioada cu cel mai mare efort financiar pentru asiguratori, volumul plăților către clienți ridicîndu-se la peste 1,22 mld lei. În schimb, anii **2023, 2025** sumele achitate au fost mai mici, aproximativ 1 miliard lei.

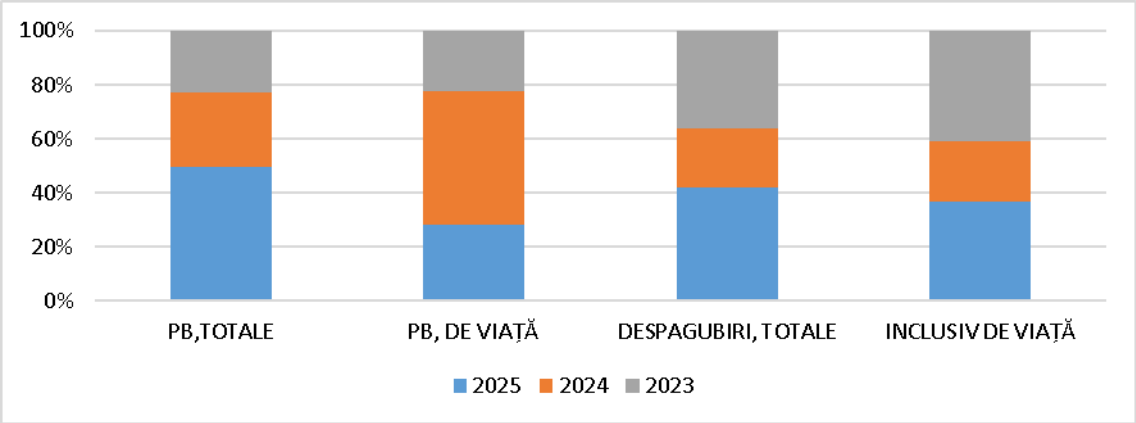

Figura 1: Reflectarea evoluției sectorului asigurărilor
Sursa: Elaborat de autor în baza tabelului 1

Vizualizarea datelor din Tabelul 1 evidențiază dinamica structurală, care fundamentează concluziile acestei cercetări, dar și:

Corelația dintre primele brute subscrise și despăgubiri, prin care vizualizarea datelor confirmă faptul că anul 2024 a reprezentat o creștere pe ambele segmente, sugerând o corelație directă între expansiunea volumului de prime brute subscrise și creșterea responsabilităților financiare asumate de asiguratori. Această tendință indică o elasticității pieței în raport cu nivelul de creștere economică din aceeași perioadă.

Sustenabilitatea operațională, care reprezintă Raportul dintre volumul încasărilor și cel al plăților (despăgubirile) și care demonstrează menținerea unui echilibru prudențial.

= **(1)**

= **(2)**

= **(3)**

= **(4)**

Densitatea asigurărilor exprimă prima medie pe cap de locuitor, evidențiind nivelul de dezvoltare și gradul de penetrare al pieței naționale de asigurări. În perioada analizată, indicatorul a înregistrat o tendință generală de creștere, cu o creștere în 2024 (1297,37), urmată de o ușoară scădere în 2025 (1232,90), menținându-se totuși peste nivelul din 2023 (1178,02). Această evoluție sugerează o consolidare a pieței asigurărilor și un interes relativ stabil al populației pentru protecția financiară, în pofida fluctuațiilor anuale.

$$\%=Total\ Prime\ Brute\ SubscriseProdusul\ Intern\ BRUT(\quad (5)$$

$$\%\ 2025=2.935.946.601353.500.000.000*\mathbf{100\%=0,83\%} \quad (6)$$

$$Grad\ de\ penetrare(\%)\ (2024) = \frac{3.143.908.473}{323.800.000.000} * \mathbf{100\% = 0,97\%}$$

$$Grad\ de\ penetrare(\%)\ (2023) = \frac{2.935.946.601}{300.400.000.000} * \mathbf{100\% = 0,97\%}$$

Gradul de penetrare al asigurărilor în perioada analizată indică un nivel stabil, dar redus, al dezvoltării pieței în raport cu nivelul de dezvoltare al economiei naționale. În 2023 și 2024, indicatorul s-a menținut la aproximativ 0,97%, urmat de o scădere în 2025 la 0,83%. Această evoluție sugerează o diminuare a ponderii asigurărilor în PIB, ceea ce poate reflecta o creștere mai rapidă a economiei comparativ cu sectorul asigurărilor sau o stagnare a acestuia, evidențiind necesitatea consolidării și devoltării pieței de asigurări.

Evoluția principalilor indicatori ai pieței de asigurări reflectă nivelul de dezvoltare la nivel național, însă pentru evaluarea și poziționarea pe plan internațional, este necesară analiza cercetării experienței și practicilor existenete în statele membre ale Uniunii Europene, precum Germania, Franța și Netherlands.

Tabelul 2. Evoluția primelor brute subscrise și a despagubirilor achitate în sectorul asigurărilor (mld.lei), 2023-2025

Anul	**Țara din UE**	**Primele bute subscrise, (mld lei)**		**Despăgubiri achitate, (mld lei)**	
		Total	**Inclusiv asigurari viață**	**Total**	**Inclusiv asigurari viață**
2025	Germania	1.800	650	1.250	500
2024	Germania	1.700	630	1.200	480
2023	Germania	1.600	610	1.150	460
2025	Franța	1.200	700	850	450

2024	Franța	1.150	680	820	430
2023	Franța	1.100	660	800	410
2025	Netherlands	600	300	450	220
2024	Netherlands	580	290	430	210
2023	Netherlands	550	280	410	200

Sursa: Elaborat de autor în baza informației de pe paginini oficiale.

Conform datelor prezentate în Tabelul 2, analiza comparativă evidențiază diferențe semnificative între piețele de asigurări din UE, pe de o parte și Moldova. Piețele vest-europene analizate înregistrează un grad ridicat de maturitate, valori considerabile ale primelor brute subscrise și ale despăgubirilor achitate, precum și o structură diversificată a portofoliului, cu o pondere semnificativă a asigurărilor de viață, în special în cazul Franței. Diferențele observate reflectă, în principal, nivelul scăzut de dezvoltare economică, gradul de educație financiară, precum și maturitatea instituțională a pieței.Totodată, evoluția pozitivă a indicatorilor analizați indică o tendință de creștere generală a sectorului asigurărilor, inclusiv în Republica Moldova, unde există un potențial semnificativ de dezvoltare în contextul alinierii la standardele și practicile europene.

CONCLUZIE

Analiza efectuată privind dezvoltarea pieței asigurărilor în contextul integrării europene a Republicii Moldova evidențiază faptul că sectorul național se află într-un proces de transformare și aliniere treptată la standardele și practicile europene.

În cadrul studiului s-a constatat că piețele europene analizate se caracterizează printr-un grad înalt de maturitate, diversificare a produselor și un rol important al asigurărilor de viață, în timp ce Republica Moldova predomină asigurările generale, iar nivelul de penetrare a asigurărilor în economie este relativ redus.Totodată, dinamica indicatorilor relevă o evoluție pozitivă, ceea ce indică existența unui potențial real de dezvoltare a sectorului autohton.În concluzie, deși există decalaje semnificative între Republica Moldova și piețele dezvoltate din Europa, integrarea europeană reprezintă un factor esențial pentru accelerarea dezvoltării și maturizării economice și la protecția mai eficientă a participanților la piață.

REFERINȚE:

1. Banca Națională a Moldovei. (f.a.). *Anca Dragu: BNM are printre priorități dezvoltarea unei piețe de asigurări corecte, sigure și....* https://www.bnm.md/ro/content/anca-dragu-bnm-are-printre-prioritati-dezvoltarea-unei-piete-de-asigurari-corecte-sigure-si
2. Banca Națională a Moldovei. (f.a.). *Date statistice generale privind sectorul asigurări, asigurările RCA și Carte Verde.* https://www.bnm.md/ro/content/date-statistice-generale-privind-sectorul-asigurari-asigurarile-rca-si-carte-verde-0
3. Banca Națională a Moldovei. (f.a.). *Modernizarea pieței asigurărilor și alinierea la standardele europene: Două proiecte de lege.* https://bnm.md/ro/content/modernizarea-pietei-asigurarilor-si-alinierea-la-standardele-europene-doua-proiecte-de-lege
4. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (f.a.). https://statistica.gov.md/ro
5. Comisia Națională a Pieței Financiare. (f.a.). https://www.cnpf.md/ro
6. Comisia Națională a Pieței Financiare. (2023). *Indicatori și raportări specializate.* https://www.cnpf.md/ro/indicatori-si-raportari-specializate-6437.html
7. Legea privind activitatea de asigurare sau de reasigurare nr. 92 din 07.04.2022. (2022). https://www.bnm.md/ro/content/legea-nr-92-din-07-04-2022-privind-activitatea-de-asigurare-sau-de-reasigurare
8. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=11860&lang=ro

Coordonator științific: CERNIT Rodica, dr. lector univ.
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +373 (69) 004 974
e-mail: cernit.rodica@ase.md